

Instytut informatyki

Studia Podyplomowe Big Data - przetwarzanie i analiza dużych zbiorów danych

PRACA KOŃCOWA

Michał Kamiński

Projektowanie systemu do strumieniowej analizy wiadomości pochodzących od użytkowników portalu społecznościowego
Twitter

Warszawa, 2022

Spis Treści

St	treszczenie	3
St	ummary	3
1	WSTĘP	4
2	WYNIKI I DYSKUSJA	5
	2.1 SCHEMAT ROZWIĄZANIA	5
	2.2 POBIERANIE DANYCH ZE ŹRÓDŁA	5
	2.3 PRZETWARZANIE DANYCH	7
	2.3.1 Schemat Klastra Kafka	7
	2.3.2 Tematy Kafka	7
	2.3.3 Łączniki Kafka	8
	2.4 PRZECHOWYWANIE DANYCH	10
	2.4.1 Schemat bazy MongoDB	10
	2.4.2 Szczegóły wdrożenia	11
	2.5 WIZUALIZACJA DANYCH	13
	2.5.1 Analiza treści wiadomości	13
	2.5.2 Analiza profilu użytkowników	13
3	ZAKOŃCZENIE	14
	3.1 Dalsze kroki	14
	3.1.1 Spark Streaming	14
4	BIBLIOGRAFIA	15
5	DODATEK	16
	5.1 Wersje użytego oprogramowania	16

Streszczenie

<placeholder>

Słowa kluczowe: Big Data, Apache Kafka, MongoDB, Twitter, Apache Spark, strumienoiwe przetwarzanie danych

Summary

<placeholder>

Keywords: Big Data, Apache Kafka, MongoDB, Twitter, Apache Spark, data streaming

1 WSTEP

Celem niniejszej pracy jest zaprojektowanie i wdrożenie systemu do analizy strumieniowej danych z portalu internetowego Twitter(1). Klient chcący wdrożyć takie rozwiązanie jest zainteresowany zbadaniem profilu użytkowników wypowiadających się w tematyce związanej z wojną Ukraińsko-Rosyjską rozpoczętą 24 lutego 2022 roku.

W obszarze zainteresowań klienta pod kątem biznesowym jest:

- Analiza nacechowania emocjonalnego (ang. sentiment) treści wiadomości udostępnianych przez użytkowników oraz poziomu obiektywności wypowiedzi (ang. subjectivity)
- Najczęściej używane słowa (w nawiązaniu) do nacechowania emocjonalnego treści
- Podstawowe metryki typu ilość wypowiadających się użytkowników, czas utworzenia wiadomości oraz określenie rejonu geograficznego skąd pochodzi użytkownik

Dodatkowo system powinien spełniać wymagania techniczne:

- Powinien powstać całkowicie w chmurze obliczeniowej (klient posiada infrastrukturę chmury AWS (2))
- Powinien być skalowalny w razie potrzeby zwiększenia przepustowości lub powstania nowej potrzeby biznesowej (analizy odrębnego zagadnienia)
- Zarówno dane surowe jak i wyniki analizy powinny być przetrzymywane w bazie danych
- System powinien być odporny na uszkodzenia i operować w trybie ciągłym (klient oczekuje wyników w odstępach czasowych rzędu ~1 minuty)

2 WYNIKI I DYSKUSJA

Aby spełnić oczekiwania klienta zaproponowano dwa etapy wdrożeniowe.

- 1. Wdrożenie architektury pobierającej i przesyłającej dane aby zapisać je w bazie danych w celu wygenerowania raportu biznesowego "na żądanie".
- 2. Rozbudowanie architektury 1. o warstwę analityczną operującą na strumieniach danych.

W niniejszej pracy opisano głównie pierwszy etap wdrożeniowy z opisem proponowanych kroków niezbędnych do zrealizowania etapu drugiego.

Wszystkie skrytpy i dodatkowe informacje niezbędne do utworzenia systemu zostały zamiesznone w repozytorium GitHub pod adresem https://github.com/michkam89/bd-pw-project

2.1 SCHEMAT ROZWIAZANIA

Dane wykorzystywane w tej pracy pobierane są z serwisu Twitter poprzez udostępniony przez producenta interfejs programowania aplikacji (ang. *application programming interface* - API) (3), następnie przekazywane są w formacie JSON do klastra 3 maszyn z systemem Apache Kafka (4), gdzie wiadomości są tymczasowo zapisywane i kolejkowane a następnie strumienie danych są przesyłane poprzez tzw. *tączniki* do bazy danych Mongodb (5), skąd np. aplikacje typu *Business Intelligence* lub skrypty własne są w stanie pobierać, analizować i wizualizować dane.

W przypadku niniejszej pracy zaprezentowane zostaną przykładowe wyniki będące propozycją raportu napisanego w języku Python (6).

Wszystkie wymienione serwisy zostały utworzone na wirtualnych instancjach oferowanych przez serwis AWS EC2 (ang. *Elastic Cloud Computing*) w chmurze AWS. Wszystkie instancje EC2 utworzono we wspólnej grupie IAM umożliwiając im swobodną komunikację pomiędzy sobą w obrębie grupy. Zezwolono na nieograniczoną komunikację z *zewnętrzną* siecią internetową, natomiast do instancji z utworzonej grupy mogło połączyć się jedynie konto deweloperskie przy pomocy połączenia SSH posiadającego klucz autoryzacyjny.

Dodatkowo do przechowywania danych wrażliwych (tzw. sekretów) wykorzystano usługę AWS Secrets Manager, w której przechowano indywidualny klucz identyfikacyjny (tzw. bearer token) do API Twittera. Dodatkowo połączenie instancji EC2 komunikującej się z serwisem AWS Secrets Manager wymagało nadania instancji EC2 dodatkowej roli oraz skonfigurowania tzw. AWS Endpoint aby zapewnić bezpieczne połączenie.

Rycina 1 przedstawia ogólny schemat pierwszego etapu wdrożenia zaprojektowanego systemu.

2.2 POBIERANIE DANYCH ZE ŹRÓDŁA

W celu pobrania danych z serwisu Twitter, w języku Python napisany został skrypt twitter_request.py. Jego zadaniem jest 1. pobranie klucza identyfikacyjnego z serwisu AWS Secrets Manager, 2. wysłanie zapytania do modułu *recent* API Twitter'a, 3. wstępne rozdzielenie danych na 3 podzbiory

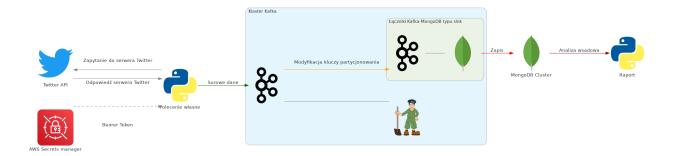

Figure 1: Ogólny schemat użytego rozwiązania

oraz 4. utworzenia instancji *producenta* (ang. producer) Kafka i przesłanie danych do systemu Kafka.

Lista zależności niezbędna do odtworzenia środowiska w języku Python pozwalająca na wykonanie zapytania dostępna jest w pliku twitter_api_requirements.txt.

Zapytanie wymagało aby w treść wiadomości była w języku angielskim (filtr lang:en) oraz żeby w treści wiadomości pojawiły się znaczniki (tzw. hashtagi) #war oraz #ukraine lub #russia.

W przypadku udanego zapytania otrzymywane są 3 podzbiory danych w postaci zagnieżdżonej listy klucz-wartość:

- 1. Podzbiór data zawiera metadane dotyczące pojedynczej wiadomości:
- id unikalny klucz identyfikacyjny dla wiadomości
- author_id unikalny klucz identyfikacyjny dla użytkownika Twittera
- created_at czas i data utworzenia wiadomości
- text treść wiadomości
- public_metrics metryki wiadomości (np. liczba ponownych udostępnień czy ilość reakcji na wiadomość)
- geo informacje geolokalizacyjne
- context_annotations tematyczne zaklasyfikowanie wiadomości do kategorii utworzonych przez system Twitter
- 2. Podzbiór users zawiera dane użytkownika:
- id unikalny klucz identyfikacyjny dla użytkownika Twittera
- created_at czas i data utworzenia konta w systemie (UTC?)
- description opis danego użytkownika
- pinned_teet_id klucz wiadomości, utworzonej przez użytkownika
- public_metrics metryki danego konta (np. liczba osób śledząca dane konto)

- verified informacja czy konto zostało uznane za zweryfikowane czy nie
- 3. Podzbiór places zawiera dane lokalizacyjne:
- full_name pełna nazwa lokalizacji
- country nazwa kraju
- country_code kod identyfikacyjny kraju
- geo dane GPS
- name nazwa lokalizacji
- place_type typ lokalizacji

Zapytania są generowane w powtórzeniach z interwałami od 1s do 10s jak również ilość wiadomości pobieranych przy pojedynczym zapytaniu zawiera się w zakresie od 10 do 100. Losowy wybór interwału czasowego jak i ilość wiadomości został zastosowany w celu zbadania zachowania systemu w przypadku różnych poziomów obciążeń systemu. Losowość zapytań można dezaktywować przy użyciu flagi randomize_request=False.

2.3 PRZETWARZANIE DANYCH

2.3.1 Schemat Klastra Kafka

Dane pobrane przez skrypt twitter_request.py są następnie przesyłane do klastra 3 instancji EC2 z uruchomionymi procesami Kafka, stanowiące tzw. brokery Kafka. Zastosowanie 3 brokerów pozwoliło na rozproszony transfer danych oraz zastosowanie replikacji danych na poziomie 3 replik. Biorąc pod uwagę maksymalne obciążenie systemu do 300 zdarzeń na sekundę (3 podzbiory x 1s x 100 zdarzeń) użycie 3 brokerów na instancjach t3.medium wydaje się optymalnym zastosowaniem dla tej ilości danych. Użyta wersja Kafki wymaga również uruchomionego procesu Zookeeper koordynującego pracę brokerów Kafka. Zdarzenia przetwarzane przez Kafkę trafiają do bazy danych MongoDB. W trakcie przetwarzania modyfikowane są klucze zdarzeń by zoptymalizować przechowywanie danych w bazie (patrz łączniki Kafka). Schemat systemu Kafka został zaprezentowany na rycinie 2.

2.3.2 Tematy Kafka

Na potrzeby analizy utworzono 3 tematy (ang. *topics*) nasłuchujące danych nieprzetworzonych: tweets, users oraz places.

Wszystkie tematy zostały utworzone z flagą --replication-factor 3 oraz --partitions 25. Flaga --replication-factor odpowiada za poziom repilkacji danych i może być dostosowywana dla każdego z tematów osobno. Zastosowanie replikacji z wartością 3 powoduje że dane pobierane przez każdy temat będą replikowane na każdy z brokerów i zapewniają dostępność do danych przy awarii maksymalnie 2 maszyn. Z kolei flaga --partitions wskazuje na ile części zostanie podzielony temat w trakcie okresu przechowywania danych w systemie pomiędzy brokerami.

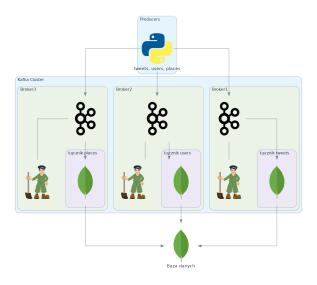

Figure 2: Schemat Klastra Kafka

Wartość 25 dla liczby partycji tematu została wybrana arbitralnie. Z uwagi na to, że w zaproponowanym rozwiązaniu istnieją 3 brokery, minimalna liczba partycji zapewniająca, że na każdym z nich znajduje się chociaż jedna partycja to 3. Przy obecnym ustawieniu można oczekiwać, że brokery będą mieć odpowiednio 8, 8 i 9 partycji każdego tematu oraz repliki partycji z pozostałych dwóch brokerów.

Dodatkowo, w celu zapewnienia równomiernego rozmieszczenia danych na partycjach zastosowano klucze partycjonowania tematów. Użycie takiego klucza powoduje, że zdarzenia z tym samym kluczem zawsze trafiają na tę samą partycję, co ułatwia określenie kolejności zdarzeń, ponieważ Kafka nie gwarantuje zachowania zdarzeń w kolejności pomiędzy partycjami. W tym przypadku jako klucze zastosowano klucz author_id dla tematu tweets oraz id odpowiednio dla tematów users i places.

2.3.3 Łączniki Kafka

W celu przesłania danych z systemu Kafka do bazy danych Mongodb (patrz PRZECHOWYWANIE DANYCH) zastosowano łącznik typu sink. Zadaniem pojedynczego łącznika jest zbieranie zdarzeń przetworzonych przez strumień Kafka i przesłanie ich do docelowej bazy danych. Łączniki są stosowane zamiennie z konsumentami/producentami strumieni (wbudowane API Kafka) i ułatwiają integrację z aplikacjami dostarczającymi danych do Kafki jak i pobierającymi z niej dane bez konieczności ingerencji w kod źródłowy tych aplikacji.

W niniejszej pracy każdy z tematów przetwarzanych przez system Kafa posiada własny łącznik odpowiadający za transfer danych. Na potrzeby analizy każdy z 3 łączników jest osobnym procesem włączonym na osobnym brokerze Kafka. W przypadku łączników zdecydowano się na zaakcep-

towanie ryzyka związanego z tymczasową niedostępnością danych związaną z awarią i zastosowano łącznik typu *standalone*. W systemie produkcyjnym warto natomiast zastosować rozproszoną wersję łączników na maszynach oddzielonych od brokerów Kafka.

Łączniki Kafka pozwalają modyfikować pojedyncze zdarzenia w tematach przy użyciu API SMT (ang. Single Message Transforms). Dzięki SMT możliwe są proste modyfikacje zdarzeń - zarówno kluczy jak i wartości. Jednak użycie nie jest zalecane do bardziej skomplikowanych modyfikacji danych. W obecnej pracy wykorzystano SMT do zdefiniowania odpowiedniego klucza wiadomości, który posłuży jako klucz partycjonowania w bazie MongoDB.

W przypadku tematu tweets kluczem w partycji Kafka jest pole author_id, a w bazie MongoDB korzystniejszym rozwiązaniem będzie zastosowanie klucza id, który jest unikalny, co pozwoli uniknąć duplikacji danych w bazie. Pole id nie znajduje się jednak w części zdarzenia zawierającej klucze, więc wymagało to użycia transformacji ValueToKey a następnie zmienić nazwę pola z id na _id wymagane przez MongoDB przy użyciu transformacji ReplaceField\$Key.

Modyfikacje tematów users oraz places wymagały jedynie nadania kluczowi partycjonowania użytego w Kafce nazwy _id jako, że ten sam klucz zostanie użyty przy definiowaniu kolekcji w bazie MongoDB.

Poniżej zostały zamieszczone pliki konfiguracyjne łączników, wraz z zdefiniowanymi transformacjami SMT.

• tweets

max.num.retries=3

```
name=mongo-sink-tweets
connector.class=com.mongodb.kafka.connect.MongoSinkConnector
connection.uri=mongodb://<ip instancji z mongos>:27017
database=twitter
collection=tweets
topics = tweets
max.num.retries=3
document.id.strategy.overwrite.existing=true
transforms=ValueToKey, RenameField
transforms.ValueToKey.type=org.apache.kafka.connect.transforms.ValueToKey
transforms. Value To Key. fields = id
transforms.RenameField.type=org.apache.kafka.connect.transforms.ReplaceField$Key
transforms.RenameField.renames= "id:_id"
   • users
name=mongo-sink-users
connector.class=com.mongodb.kafka.connect.MongoSinkConnector
connection.uri=mongodb://<ip instancji z mongos>:27017
database=twitter
collection=users
topics = users
```

Dzięki zastosowaniu systemu Kafka, wiadomości które trafią do strumienia są przechowywane w systemie przez tydzień, co pozwala w łatwy sposób odzyskać dane, które nie zostały pobrane przez łączniki w czasie gdy były nieaktywne.

2.4 PRZECHOWYWANIE DANYCH

2.4.1 Schemat bazy MongoDB

transforms.HoistField.field=_id

Na potrzeby długoterminowego przechowywania danych utworzono bazę danych MongoDB w klastrze z replikacją a jej schemat został zaprezentowany na rycinie 3. Skonfigurowano dwie repliki stanowiące pojedynczy replicaSet wchodzący w skład jednego tzw. "sharda". Konfiguracja w postaci pojedynczego "sharda" co prawda powoduje, że dane nie są rozpraszane na wiele instancji MongoDB (poza replikacją w obrębie replicaSet - na rycinie 3 replikacja zaznaczona przerywaną linią) ale zwiększają dostępność danych w przypadku gdy jedna z replik przestanie działać.

Dodatkowo dodana została pojedyncza instancja serwera konfigurującego tzw. config server. Serwer ten przechowuje metadane o klastrze typu "sharded" - m.in. informacje o statusie danych oraz ich organizacji w klastrze. W systemach produkcyjnych rekomendowane jest zastosowanie replikacji równie dla config servera ponieważ w przypadku awarii kontroler mongos nie będzie w stanie odpowiednio obsłużyć zapytań z aplikacji zewnętrznych.

Dodatkowo na jednym z serwerów typu shard uruchomiony został proces mongos pełniący rolę kontrolera pomiędzy shardami i config serverem. To właśnie z procesem mongos łączą się aplikacje korzystające z danych z bazy MongoDB. Istnieją co najmniej trzy możliwości implementacji procesu mongos(7):

- 1. na instancjach razem z aplikacją korzystającą z bazy ogranicza opóźnienie związane z wysyłaniem zapytań po sieci pomiędzy aplikacją a kontrolerem
- 2. na instancjach gospodarza typu primary (jak w przypadku tej pracy) uniezależnia proces mongos od aplikacji, ale wprowadza ograniczenie w postaci pamięci musi ona być dzielona pomiędzy procesem mongod
- 3. na instancjach niezależnych uniezależnia proces mongos od aplikacji i zwalnia pamięć dla procesu mongod

W obecnej pracy zastosowano podejście 2 jako że ilości danych i zużycie pamięci są niewielkie.

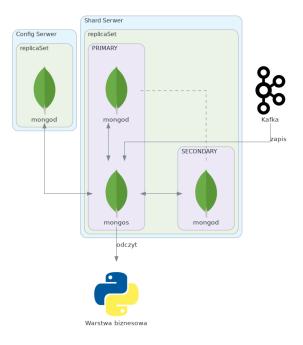

Figure 3: Schemat bazy MongoDB

2.4.2 Szczegóły wdrożenia

W celu utworzenia serwera typu config użyto skryptu setup_mongo_configsvr.sh, który instaluje mongoDB, modyfikuje plik konfiguracyjny mongod.conf oraz inicjalizuje replicaSet o nazwie "config". Poniżej zamieszczono przykładowy plik konfiguracyjny oraz kod inicjalizujący:

• Plik konfiguracyjny:

storage:

```
dbPath: /var/lib/mongodb
  journal:
    enabled: true

systemLog:
  destination: file
  logAppend: true
  path: /var/log/mongodb/mongod.log
net:
  port: 27019
  bindIp: 0.0.0.0

processManagement:
  timeZoneInfo: /usr/share/zoneinfo
replication:
  replSetName: config
sharding:
  clusterRole: configsvr
```

• Kod inicjalizujący repicaSet z jedną repliką:

```
rs.initiate({
   _id: "config",
   configsvr: true,
   members: [{
     _id: 0,
     host: "<prywante ip instancji config>:27019"
   }]
})
```

W przypadku serwera typu shard użyto skryptu setup_mongo_shardsvr.sh, który również instaluje mongoDB i modyfikuje plik konfiguracyjny. Poniżej zamieszczono przykładowy plik konfiguracyjny (umiesczono tylko różnice w stosunku do config serwera) oraz kod inicjalizujący replicaSet dla pojedynczego serwera shard z dwoma replikami:

• Plik konfiguracyjny (różnice):

```
net:
  port: 27018
  bindIp: 0.0.0.0
replication:
  replSetName: shard
sharding:
  clusterRole: shardsvr
```

• Kod inicjalizujący replicaSet (wykonywany tylko na jednym z serwerów):

```
rs.initiate({
   _id: "shard",
```

```
members: [
  {_id: 0, host: "<prywante ip instancji 1>:27018"},
  {_id: 1, host: "<prywante ip instancji 2>:27018"}]
})
```

Po inicjalizacji replicaSet dla serwerów typu shard, na jednej z instancji, w tle został uruchomiony proces mongos przy użyciu polecenia mongos --configdb config/"config>:27019" --bind_ip 0.0.0.0

Kolejnym krokiem było zarejestrowanie sharda (dwóch replik) jako klaster oraz utworzenie bazy danych i kolekcji do przechowywania danych.

Na instancji z aktywnym procesem mongos wykonano poniższe polecenia:

1. Rejestracja sharda

```
mongo --port 27017
sh.addShard('shard//sprywante ip instancji 1>:27018,/sprywante ip instancji 2>:27018')
```

2. Utworzenie bazy i kolekcji

```
mongo --port 27018
use twitter
db.createCollection('tweets')
db.createCollection('users')
db.createCollection('places')"
```

3. Rejestracja klucza partycjonowania danych po shardach (klucze oomówiono w sekcji Łączniki Kafka)

```
mongo --port 27017
sh.enableSharding('twitter')
sh.shardCollection('twitter.tweets', {_id : 1})
sh.shardCollection('twitter.users', {_id : 1})
sh.shardCollection('twitter.places', {_id : 1})
```

2.5 WIZUALIZACJA DANYCH

2.5.1 Analiza treści wiadomości

<placeholder>

2.5.2 Analiza profilu użytkowników

```
<placeholder>
```

3 ZAKOŃCZENIE

3.1 Dalsze kroki

3.1.1 Spark Streaming

<placeholder>

4 BIBLIOGRAFIA

- 1. Strona główna portalu Twitter, www.twitter.com
- 2. Strona główna portalu AWS, www.aws.amazon.com
- 3. Strona dla developerów związana z serwisem Twitter, www.developer.twitter.com
- 4. Repozytorium kodu programu Apache Kafka, https://github.com/apache/kafka
- 5. Repozytorium kodu programu mongoDB, https://github.com/mongodb/mongo
- 6. Van Rossum, G. & Drake, F.L., 2009. *Python 3 Reference Manual*, Scotts Valley, CA: CreateSpace.
- 7. Dokumentacja MongoDB, https://www.mongodb.com/docs/manual/core/sharded-cluster-components/#number-of-mongos-and-distribution

5 DODATEK

5.1 Wersje użytego oprogramowania

- Apache Kafka v2.6.0
- MongoDB v4.4
- Kafka-MongoDB connector v1.6
- Python v3.10
- Twitter API v2